

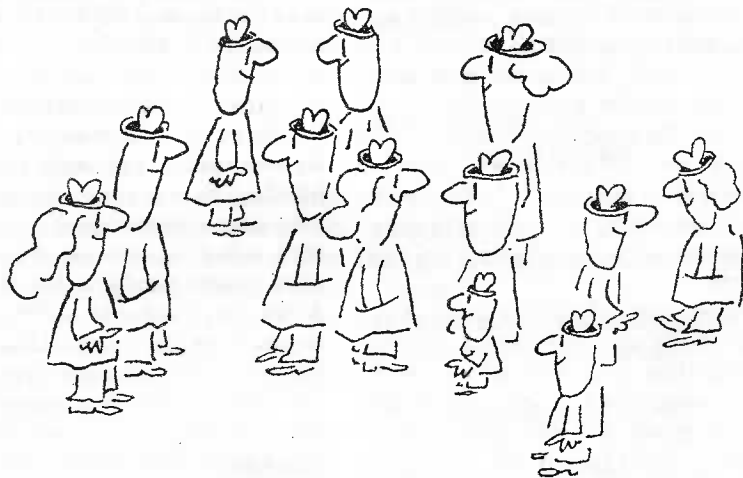
ZPRAVODAJ

SBORŮ ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ V OSTRAVĚ

Ovoce Božího Ducha však je láska, radost,
pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost,
tichost a sebeovládání.

Proti tomu se zákon neobrací.

Galatským 5, 22-23

BIBLICKÝ ÚVODNÍK

„Nestydím se za evangelium:
je to moc Boží ke spasení pro
každého, kdo věří...“ *Ř 1,16*

Stydět se – to jistě není nic příjemného. Píše-li Pavel: „Nestydím se za evangelium“, vychází z faktu, že za evangelium je **možno** se stydět. **Z jakých důvodů** se mohou za víru v evangelium stydět křesťané 20. století?

1. Překážkou na cestě k vyjádření víry může být předně naše **dvojtvářnost**. Projevujeme-li se jinak v církvi a jinak mimo ni, je obtížné vyjádřit svou víru ve chvíli, kdy to ode mne nikdo nečeká. Rychle bychom sklidili výsměch: „Romane, moc dobře tě známe, co jsi zač, tak si teď najednou nehraj na svatouška.“ Jestliže podle víry neorientujeme celý svůj život, není se co divit, že se bojíme s ní vyjít na trh.

2. Především mladší křesťané se mohou stydět za církev, která zvěstuje evangelium, protože jejich vrstevníci ji považují za **něco staromódního**. Mnozí mladí lidé nemají k víře ani kladný, ani záporný vztah. Církev, kterou si představují jako „kostelní“ lid vyššího věku, starých písní a nepříjemné nudy, jim vůbec nestojí za to, aby k ní nějaké stanovisko zaujímali.

3. „Hele, Romane - ty to máš blbě. Protože věříš, **nemůžeš si dělat, co bys chtěl**. Já si nejprve užiju a později ve stáří se uvidí!“ I takovou reakci bychom mohli sklidit. Proto budeme raději mlčet.

4. Dalším důvodem ke studu může být samotný **obsah evangelia**. „Vy věříte

v ukřižovaného Spasitele?“ Židé 1. století i moderní pohané 20. století nemohou často strávit pohoršující důraz křesťanské víry na to, že ten, který se nejvíce ponížil, je ve skutečnosti Zachránce a Pánem světa: „Ty seš teda naivka. Copak nevidíš, že Ježíše ukřižovali - tak k čemu mu bylo, že měl lidi rád!“

Podíváme-li se na naši „stydliivost“ ve světle Písma, zjistíme následující:

1. **Dvojtvářnost** je deformací evangelia. Je možno se s ní vyrovnat jen tehdy, vezmeme-li víru skutečně vážně.

2. Pokud církev působí **staromódně**, má s tím bojovat. Církev stojí na stejném základě jako před 2000 lety. Držme se této „staré“ víry, ale vyjadřujme ji nově, po svém, moderně!

3. Kdo se cítí být **svázán požadavky evangelia**, neponořil se do jeho hloubky. Evangelium přináší především nezměnnou radost. A ta nespoutává, nýbrž osvobozuje - k lásce, která se projeví i zodpovědností.

4. Ano - je pravda, že Ježíš umřel **potupnou smrtí**. I evangelium, které přinesl, může být nepochopeno. Bůh ale Ježíše třetího dne vzkřísil s mrtvých a v tom je jistota smysluplnosti víry v něj a jeho evangelium.

Jistě víte i o dalších důvodech, které nám brání pokorně, ale přece jasně vyjádřit víru v Krista před svým okolím. Zkuste je pojmenovat, vyrovnat se s nimi a třeba je i popsat do našeho Zpravodaje!

Snad jednou jako jednotlivci i jako společenství sboru budeme moci vyznat s Pavlem: „**Teď už se také nestydím za evangelium - zjistil jsem, že k tomu nemám důvod.**“

Roman Mazur

ZE SBOROVÉHO ŽIVOTA

NA CO SE KÁŽE?

Všimli jste si už, že se snažíme ve výběru biblických textů pro bohoslužby o jakousi pravidelnost? Rozhodli jsme se s bratrem Romanem, že jako předlohu pro další 3 církevní roky použijeme tzv. Ekumenický lekcionář. Pokusím se vás v krátkosti seznámit, oč jde.

Lekcionář pochází ze severoamerického anglikánského prostředí, poprvé byl vydán v roce 1983, ale od té doby se kněmu přidává stále více liturgických církví po celém světě. Myslím, že takové biblické přibližování bohoslužeb v jednotlivých církvích může být jedním z klíčů pro vzájemnou jednotu.

Tento seznam biblických čtení stojí na systému čtyř nedělních čtení. Dominantní je čtení evangelijní, které je i základem kázání. Kněmu jsou pro každou neděli vybrána zbývající čtení, myšlenkově příbuzná. Žalmové (odtud je nejčastěji vstupní čtení - tzv. introit), starozákonní (zpravidla tzv. I. čtení) a epištolní (odtud často vybíráme tzv. posláni).

Lekcionář je rozdělen na tři roční cykly. V cyklu *A* se čte převážně evangelium podle Matouše (tak u nás tento rok), v cyklu *B* podle Marka, v cyklu *C* podle Lukáše. Janovo evangelium se čte každoročně převážně během svátečních období (adventní, vánoční, postní a velikonoční).

Výjimkou u nás zůstanou první neděle v měsíci - to se již tradičně scházíme společně s dětmi a kázání vyprávění je tématicky vztaheno k rozvrhu, který je pro každý ročník Nedělní školy vydáván Synodní radou. Ani někte-

ré další bohoslužby (např. hostovská kázání, partnerské neděle) nebudeme tlačit do tohoto schématu.

Aleš Wrana

LEDNOVÉ KŘTY DOSPĚLÝCH

V měsíci lednu vykonal bratr farář Aleš Wrana dva křty dospělých. V neděli 10. ledna byl pokřtěn bratr Kamil Šimečka. O týden později sestra Hana Vlčinská. Oba vyznali svou víru v Krista tak, že nic nebránilo tomu, aby byli přijati do společenství církve i našeho sboru. Přejeme jim oběma pevnou víru, radostnou nadějí a trpělivou láskou na cestě následování Ježíše Krista.

PŘEDVÁNOČNÍ SBÍRKA NA DÁRKY

Před Vánocemi jsme vykonali sbírku na dárky dětem z Nedělní školy a mládeže a pro nejstarší členy sboru, kteří již mezi nás ze zdravotních důvodů nemohou chodit. Sběrka vynesla 6450,- Kč. Kupovali jsme menší dárky pro každé dítě zvlášť a větší do každé věkové skupiny. Pro starší jsme koupili Evangelické kalendáře. Děkujeme všem, kteří na tuto sbírku přispěli.

NAVŠTÍVILI NÁS

manželé Rumlovi, Lýdie a Joel (farář ve Velkém Meziříčí) 16. a 17. ledna.

Má váš sbor nějakou zvláštnost?

(J) Řekl bych, že takovou zvláštností je ještě celorodinná účast na sborovém životě. Účastní se děti různého věku, rodiče i prarodiče. A také poměr počtu účastníků bohoslužeb ke všem kartotečním členům - ten je 23%. Z tohoto vznikla krásná tradice rodinných rekreací. Jezdí nás 80-120 lidí, a mládež připravuje program - pro děti, pro dospělé.

Čtou lidé u vás dneska bibli?

(J) To je problém. To je pro mne otázka, zda evangelíci ještě dnes jsou lidmi evangelia. Já si myslím, že ne. Život s biblí je minulostí. Říkáme, že jsme evangelíci, ale důrazy evangelia nejsme schopni převzít jako nároky na sebe samotné. Evangelium a evangelík už není totéž.

Co ovlivňuje vaši zbožnost?

(J) Zbožnost, to takový zajímavý svět, o které nevím, co do něj ještě přijde, jak bude vypadat. Působí na ní všechno.

Koho ze současných osobností si vážíte?

(L) Vážím si Václava Havla. Pořád moc. Své chyby bohatě vyvází tou svou statečností. Všichni bychom se mohli stydět, jak on se nebál a my jsme se báli.

(J) To, co říkáš beru. Já si však nevážím nikdy osobnosti, ale rysů osobnosti. Z jiné osobnosti si vezmu zase jiný rys. Například i na Václavu Bělohradském si vážím toho, jak elegantně šije do církve, aby nezparchantěla.

ptal se Aleš Wrana

SDRUŽENÍ SENIORŮ

V listopadu 1998 se uskutečnila první schůzka generace přibližně sedmdesátníků. Proč *sdrůžení*? Většina těch, kteří se setkávají, jsou bývalí členové *sdrůžení mládeže* v letech druhé světové války a po ní. Máme však radost, že přicházejí i ostatní sestry a bratři ze sboru. Chceme se scházet poslední čtvrtek v měsíci v 16 hodin. Vedle pobožnosti by měl být program zaměřen i na problémy, se kterými se setkávají lidé pokročilého věku. Listopadová schůzka byla spíše organizační, prosincová zaměřená k vánočním svátkům a hostem lednového sejití byl odborný lékař psychiatrie MUDr. Rampáček.

Přáli bycom si, aby mnozí našli v tomto společenství své místo, radost a potěšení, vzájemné pochopení ve svých starostech či osamocení a Boží přítomnost a lásku.

Antonín Plachý

SETKÁNÍ KAZATELŮ

Kazatelé našich sborů byli v posledním lednovém týdnu ve Speyeru v Německu. Zde se konalo setkání farářů evropských sborů, které jsou spojeny v partnerství. Jednali o současném stavu partnerství, i o vyhlídkách do nejbližších let. Velmi podrobně probírali i otázky, které jsou spojeny s přípravou konference partnerských sborů v roce 2001 v Ostravě. Jsme pozdravováni ze Speyeru, ale i z Dessau a z Purley.

RŮZNÉ INFORMACE

Sbor naší církve v **Hranicích na Moravě** má nového kazatele. Od prosince se jím stal jáhen **Otakar Mikoláš**. Do hranického sboru přišel ze sboru v Jasenné, kde odvedl kus dobré práce. Slavnostního shromáždění k jeho uvedení do úřadu se v neděli 17. ledna odpoledne za náš sbor zúčastnili br.f. Hána a manželé Mazurovi. Roman Mazur je spolužák Oty Mikoláše z Biblické a misijní školy. Do práce přejeme Boží požehnání a moudrost.

V sobotu 20. února bude v Přerově **seminář pro učitele nedělních škol**. Hovořit bude br. f. Ludvík Klobása o úlohách v prvním pololetí letošního roku a na téma „Naše možnosti při shromáždování dětí“.

Ve stejném termínu bude v Novém Jičíně již tradiční **volejbalový turnaj**.

VÝZNAMNÁ VÝROČÍ

Letošní 31. leden nám připomíná, že je tomu 70 let, co zemřel v Praze **Jan Karafiát**. Je pochován na vinohradském hřbitově. Karafiáta znají lidé spíše jako spisovatele nejhodnotnější dětské knihy Broučci, méně už jako evangelického faráře, který dvacet let působil na Hrubé Lhotě u Valašského Meziříčí. Narodil se 4. ledna 1846 v Jimramově. Karafiát duchovně a myšlenkově rostl, když ve svém životě neviděl náhody, ale Boží milostivé vedení. Nebál se, že by o něco v životě přišel, co má Pán Bůh pro něho ve své lásce připraveno.

Byl neobyčejně vzdělaný a vyškolený na školách doma i v cizině. O Karafiátovi se můžeme mnoho zajímavého a poučného dočíst z řady knih. Karafiát je sám autorem mnoha knih (Jan Hus, vydával 10 let Reformované listy, napsal v pěti dílech svůj životopis Paměti spisovatele Broučků aj.).

Pro nás je výročí 70 let od jeho smrti příležitostí, abychom porozuměli, kým vlastně byl a co nám odkázal.

Při své kazatelské práci byl veden velikým úsilím o věrnou a krásnou Kristovu církev, poslušnou Božího zákona. Velice usiloval o duchovně probuzený sbor. Byl si vědom toho, že bez působení Ducha svatého k tomu nedojdeme. Proto zdůrazňoval obrácení, modlitbu a život pod vlivem Božího slova.

Pobyt ve Skotsku v Karafiátovi utvrdil reformační zásady s poslušností Božího zákona ve všech životních oblastech. Je známý například Karafiátův důraz na svěcení neděle a na životní a sborovou kázeň.

Je vzácným Božím dílem s námi, že nás Pán Bůh obklopil oblakem svých svědků (Žd 12,1-2). A mezi nimi především svědectvím Ježíše Krista. Karafiát věrným Božím svědkem byl, i když byl složitou osobností a nebyl bez lidských chyb. Životní svědectví Jana Karafiáta chce nás oslovit, abychom i my se stávali Kristovými svědky a poslušnými „broučky“, kteří druhým slouží a pomáhají na jejich životní cestě k nalezení pravého smyslu a cíle života.

Jako krásný odkaz Jana Karafiáta je i jeho báseň Až mne Bůh obrátí.

*Prvou, když uhlídám růžičku na keři,
jakou já radost mám, kdože mi uvěří?*

*A když jsou růžičkou šípkové posetí,
jaká mi přání jdou, máš-li kdo ponětí?*

*Aj, léto po létu šípek jsem v ouvrati.
Kdyže já pokvetu? „Až tě Bůh obrátí.“*

V lednu si také připomínáme narození jiného Božího svědka, velkého doktora pralesa, nositele Nobelovy ceny míru **Dr. Alberta Schweitzera**. Narodil se 14. 1. 1875 a dožil se 90 let. Je pochován v Lambaréné (Afrika, Gabun).

Lubomír Hána

Dne 14. ledna se dožil 87 let bratr farář **Karel Veselý**.

V ostravském sboru působil 21 let a mnoho z nás na něj vděčně vzpomíná. I bratr farář Veselý má na mysli náš sbor a jeho pozdrav, který nám poslal při příležitosti spojení sborů otiskneme v příštím vydání. Přejeme mu do dalších let hodně radosti a jistoty Boží ochrany.

O SEKTÁCH

Jak se odlišuje sekta od církve. Je to v počtu členů? (Toto obvyklé odlišení se mi nezdá logické.)

Touto otázkou se dotýkáme jednoho z nejcitlivějších bodů celé oblasti studia tzv. sekt. Sám termín sekta v sobě totiž obsahuje řadu problémů. Jedním z nich je to, že je v našem jazykovém prostředí apriori hodnotící. Jak vyplývá i z této otázky, když použijeme v češtině slovo sekta, tak máme automaticky na mysli něco škodlivého nebo nedobrého.

Jiným problémem je, že vlastně neexistuje zcela spolehlivá definice, co to vlastně sekta je. Domnívám se, že je to tím, že vlastně neexistuje přesná hranice mezi skupinami, které vnímáme jako etablované, přijatelné náboženské organizace a těmi, které odpovídají všeobecné představě o sektách. Jsem přesvědčen, a to je asi jeden z nejdůležitějších poznatků ze studia těchto skupin, že se tyto dvě kategorie vzájemně na hranici prolínají. Tedy, že je tomu spíše tak, že existují určité rysy, které vnímáme jako sektářské, a které se vyskytují v menší či větší míře v té či oné náboženské skupině. Jinými slovy: domnívám se, že na jedné straně neexistuje něco, jako absolutní sekta, na straně druhé neexistuje náboženská organizace, která by neměla jisté sektářské rysy. Jedná se jen o to, zda tyto negativně vnímané rysy převládají, anebo jsou v pozadí.

Mezi sektářské rysy patří např. důraz na poslušnost vedení a s tím související vybudovaná hierarchie předávající rozkazy shora dolů, bez jakékoli možnosti ovlivňovat vyšší složky ze

zdola (např. volbou). Jiným výrazným znakem sektářství je představa, že žijeme právě my ve zvláštní době (zvláště v poslední době lidských dějin), což dodává nám a naší práci i poselství na zvláštní důležitosti. Dalším z vyzorovaných charakteristik těchto skupin je jistá utajovanost až neupřímnost a nečestnost. Často se setkáváme s neochotou uvést po pravdě své učení a náboženskou praxi a to překvapivě i v případech, kdy ve svobodné společnosti by nikdo nemohl proti jistému, byť kurioznímu, učení nic namítat.

Vzhledem k těmto všem problémům s termínem sekta se v poslední době ve vědeckých kruzích stalo zvykem, že se nepoužívá a nahrazuje se běžně ještě nejasnějším, ale nehodnotícím výrazem „nové náboženské směry“. Někteří badatelé razí označení „alternativní religiozita“. Když tedy zde používáme termín sekta, tak to děláme s vědomím všech těchto problémů a otázek, které okolo tohoto označení mohou vznikat. Zároveň je však výhodou, že i laická veřejnost pod tímto názvem tuší, o jaké téma se jedná. Sám považuji za nejtypičtější znak tzv. sekt (vedle výše určených rysů) skutečnost, že v těchto organizacích dochází k zneužití náboženství a náboženských představ jednotlivců ke prospěchu vedení organizace. Ať už se jedná o požitky finanční, sexuální, uspokojení touhy po moci nebo mnohé jiné. Těchto cílů se pak dosahuje např. vyřizovanými poselstvími od Boha, předpověďmi konce světa a jiných hrůz, atd.

A na závěr zpět k Vaší otázce:

Máte pravdu, že sekta se nestane církví prostě tím, že se dostatečně rozšíří a získá velký počet členů.

I když nevyklučuji, že dochází k vývoji ve všech náboženských skupinách a tak se může stát, že se nějaká organizace postupně zbaví velké části svých sektářských prvků, na straně druhé mohou jiné, původně nezávadné organizace, tyto prvky na sebe nabalovat. Jiným běžným, ale nelogickým rozlišením mezi sektou a církví je skutečnost, zda je příslušná skupina legalizována státní správou nebo ne. V tomto případě by bylo v rukou státních úředníků určovat, kdo je sektou a kdo ne. Zároveň by docházelo ke kuriozním situacím, že by např. římskokatolická církev, když byla v jednom totalitním režimu na několik let zakázána, tak by bylo po tyto roky sektou, a pak po opětovém povolení by se zase stala církví.

Kolik je u nás sekt?

Nikdo neví. Podle v současné době platného zákona (308/91) může občan České republiky vyznávat jaké chce náboženství, praktikovat jaké chce náboženství a dokonce šířit jaké chce náboženství. To v praxi znamená, že náboženské společnosti nepotřebují ke své činnosti fakticky žádnou státní registraci a proto i neexistuje žádný seznam náboženských skupin působících na našem území. Odhaduje se však, že po roce 1989 přišlo do naší republiky asi 80 až 100 nových náboženství. Vedle této svobody je však možné získat i jisté privilegované postavení, vyhrazené organizacím, které získají registraci poskytovanou Ministerstvem kultury ČR. Prozatím této registrace dosáhli pouze dvě společnosti a to Církev Ježíše Krista svatých posledních dnů (mormoni) a Náboženská společnost svědků Jehovových.

Jakou má výhodu registrace, když stejně mohou sekty působit zcela svobodně?

Státní registrace přináší náboženským skupinám nesporné výhody. Proto o ni většina skupin tak usiluje. Předně panuje v naší společnosti nesporné povědomí, že kdo je registrovaný, je dobrý. Tak se stává získání registrace v očích mnoha lidí doporučením a zárukou nezávadnosti. Zároveň tato registrace velice usnadňuje přístup do všech státních zařízení jako jsou školy, rozhlas, věznice, nemocnice atd. V neposlední řadě stojí fakt, že registrované společnosti mají právo, pokud o to požádají, na finanční podporu od státu.

ThDr. Tomáš Novotný

PRAVIDELNÁ SHROMÁŽDĚNÍ

PONĚLÍ:

skupina mládeže (19.00)

ÚTERÝ:

setkání maminek s dětmi (16.00 - každé první úterý v měsíci)

STŘEDA:

večery nad Bibli (17.00)

ČTVRTEK:

konfirmační cvičení (16.00)

sdužení seniorů (16.00 - poslední čtvrtek v měsíci)

PÁTEK:

skupina mládeže (17.00 - na Karpatské 40)

třicátníci (19.30 - jednou za měsíc)

SOBOTA:

předkonfirmační dorost (10.00 - jednou za 14 dní)

NEDĚLE:

služby Boží (8.30)

nedělní škola (8.30)

zkouška pěveckého sboru (10.00)

ZNÁME SE?

V každém čísle našeho časopisu položíme jednomu z těch účastníků bohoslužeb, kterého byste mohli znát a kterého určíme zcela náhodně, 19 otázek. Váš úkol je prostý - pokusit se odhalit, kdo je autorem odpovědi. Řešení naleznete vždy v dalším čísle našeho Zpravodaje. Pokud byste byli velice nedočkaví, můžete svůj tip sdělit Romanu Mazurovi (osobně či telefonicky - 35 30 24), který Vám řekne, jestli jste hádali přesně. Pozor - do náhodného výběru jsou zařazeny všechny věkové kategorie - od nejstarších po nejmenší děti z nedělní školy. Pokud vybraný nemůže odpovídat sám, je povoleno, aby za něj (a podle toho, jak jej zná) odpovídal jeden z rodičů.

Za kterého prezidenta jste přišel (přišla) na svět?

Za císaře pána.

Který duchovní Vás křtil?

Pan farář Winkler.

Jak dlouho žijete v Ostravě?

Od konce druhé světové války.

Jak se dopravujete do kostela?

Lokálkou, v poslední době autem.

Kam jste ve svém životě nejdále cestoval (cestovala)?

Do Německa.

Kdo kromě rodičů Vás v životě nejvíce ovlivnil?

Těžko říct.

Co si myslíte o zaměstnání, které jste zvolil (zvolila)?

Většinu života jsem strávila v domácnosti a jsem tomu ráda.

Čemu se nejraději věnujete ve svém volném čase?

Všeho na chvíli - čtení, televize, procházky...

Které věci by mohly ulehčit Váš život? Kdyby čas šel naopak, kdyby byl zpáteční.

Váš oblíbený televizní nebo rozhlasový pořad?

Nemám.

Vaše nejoblíbenější kniha?

Román „Jindra“.

Kterých lidských vlastností si ceníte nejvíce?

Upřímnosti, srdečnosti...

Které nesnášíte?

Falešnost.

Myslím, že Bible je... (doplňte)

...velkou útěchou.

Vaše nejoblíbenější biblická postava? Proč?

Pán Ježíš.

Co Vás nejvíce oslovuje na životě Ježíše Krista?

Že byl rovnocenný a nevyvyšoval se nad lidi.

Co se vám líbí na našem sboru?

Že mají snahu, abysme byli všichni rovní, že se tam nikdo nepovyšuje.

Co je jeho slabinou?

Vždycky, když se mi něco nelíbilo, řekla jsem si, že to možná kdysi bylo ještě horší a že se to časem zlepší. A vždycky zlepšilo.

Co pro Vás znamená nedělní bohoslužby?

Pokračování Slova Božího, radost ze společenství.

ZPRAVODAJ /3

SBORŮ ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE
EVANGELICKÉ V OSTRAVĚ,
BYL VYDÁN V LEDNU 1999